

„Edinost“

z vsakega enkrat na dan, razen sedelj in
v zbirki, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 34 kron
za pol leta 18 „
za četrt leta 9 „
za en mesec 3 kroni

Naročnino se plačevati naprej. Na vsa
prijetja priložena naročnina se obračuna
na dan.

Pri tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
stančne številke po 6 stotink (3 svč.);
v Trstu pa po 8 stotink (4 svč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

Se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osemtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglašje spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglašje
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inšertov v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik koncesij lista „Edinost“

Nadomila tiskarna koncesija lista „Edinost“ v Trstu

Poglavje o „solzarjih“.

III.

Polemike z listi na desni in levi, ki so
v nebotičnem, suverenem preziranju svojem
nam Tržačanom dekretirali ime in lastnost
»vzdihajočih« solzarjev — te polemike so
nas poučile, da se imamo na tem zasmeho-
valnem epitetu zahvaliti izlasti slovenske okol-
nosti.

Prva okolnost, ki našim prijateljem na
desni in levi daje pretvezo za to, da bagate-
lizirajo in postavljajo v luč smešnosti našo
politiško smer sploh in ta naš list še posebe,
bi bila menda ta, da ne morejo zmeti, kako
da se dan na dan pehamo in esoframo tudi
za »malenkosti«. Spominjamo se n. pr., da
nam je nekoč neki slovenski list očital, da
se le smešimo se svojim pehanjem za vsaki
poštni pečat.

Da mi bijemo borbe in se esoframo tudi
za take malenkosti, za tako drobnino narod-
nega dela, to je res. Je li pa te veljave vzrok,
da se smeši naše narodno delo, ali bolje re-
čeno: način našega dela? Mi ne pripoznamo
veljavnosti tega vzroka. Nasprotno: mi si na-
rodnega dela v velikem zlogu sploh ne mo-
remo misliti brez drobnega dela.

Mi se lahko sklicujemo na klasično pričo.
Na narod — nemški. Kdor pridno zasleduje
pisavo nemških listov, izlasti manjih, se je
uveril, kako vedno in vedno pripo-
ročajo merodajnim činiteljem
svojim, naj obračajo vso pažnjo
tudi — drobnemu narodnemu
delu!

Če torej tako »drobno delo« ne smatrajo
za smešno, ampak za najno neizogibno po-
trebno delo v narodu mnogih milijonov duš,
v narodu, ki ni le popolnoma nasičen in
konsolidiran na znotraj, ampak se čuti že
tako utrujenega, da reklamira za se vodilno,
gospodovalno ulogo na svetovnem pozorišču,
potem pa ne vemo, zakaj bi se takega dela
sramovali mi, zakaj naj bi ravno nas Slovence
»pehanje za malenkosti« delalo smešne? Za
nas Slovence, ki smo narod še ne 2 milio-
nov duš, narod, ki se moramo boriti še le za
najprimitivnejša prava, ki naši narodni ekzi-
stenci nismo zagotovili še skoro nikakih po-
gojev — za nas je drobno narodno delo
conditio sine qua non, ako počemo — abdi-

cirati. V narodu, ki živi ob takih razmerah,
kakor živimo mi Slovenci, vsako zanemarja-
nje drobnega dela ni drugaga, nego kopanje
narodnega groba. Če je res tako, da mislimo
leži v ta grob, potem pa le opustimo »peha-
nje za malenkosti«!! Če pa počemo leči, nas
tako pehanje ne smeši, ampak nam je v ro-
doljubno dolžnost! Aut aut — ali ali!

Nam se zdi vsaki košček narodnega dela
v velikem kompleksu celokupnega narodnega
dela tistega pomena, kakor je posamični
vojšček v skupni vojski. Posamičnik je se-
veda res malo, neznanec zruce, ali ravno ti
posamičniki sestavljajo skupnost! Brez posa-
mičnikov ni skupnosti; brez drobnih »košče-
kov« narodnega dela ni celotnosti.

Zanemarjanje drobnega dela, vsako od-
nehanje od borbe tudi za najmanjšo »malen-
kosti« — bodi v jezikovnem, bodi v narod-
nem, bodi v političnem pogledu — bilo bi
ob naših naših razmerah smrten naroden
greh.

A dokler si prikladamo ime sloven-
ski rodoljubov, dokler reklamiramo za se
ime slovenski mož, dokler zahtevamo,
da svet priznava naš patrijotizem in peščenje
naših namenov, in posebnost, dokler nesamo-
odgovornost dotlej mi Tržačani ne
sme moim estoriim ostakega na-
rodnega greha!

Vsaka iz tudi najmanjša stvar, ki je v
zvezi z našim narodnim življenjem in razvo-
jem — pa naj se že tiče našega notranjega
razvoja, ali pa našega razvoja na tujem
sveta, bodi do drugod ali pa do državne
oblasti — mora imeti za nas takot interes,
da se — ako je nam ugodna — zauzemljemo
zanjo, ali pa jo — ako nam je pogubna —
pobijamo z vsem ognjem.

Ne, ne, drobno narodno delo se še ni
»preživel«, naše tužno stanje govori za vse
pred nego pa za to, da je take »pehanje za
malenkosti« postalo že znak »starokopitnosti«,
kakor so začeli soditi mnogi slovenski rojaki,
ki se čutijo vznešene nad nas gori v tistih
višinah, v katere so se povzpeli na krilih
liberalizma in klerikalizma, na krilih »doma-
čega medsebojnega boja! Tako »starokopitno«
delo je potrebno danes istotako in nič manje,
nego je bilo pred 20 leti, istotako potrebno
zato, ker je naše položanje istotako prekerno,
ako ne bolj, in ker se nam nasproti priče-
pan, Vi menda nočete reči, da niste imeli še
ljube.

jednakopravnosti na vseh poljih gazi istotako
kakor se je pred 20 leti. Dokler pa so te-
žave iste, dokler so nasprotstva ista, dokler so
nevarnosti iste — mora pa biti tudi obramba
primerna težavam, nasprotstvom in nevar-
nostim. Dokler se nam odrekla vsaka prava
prava, je nam v neizogibno dolžnost, da se
srdito borimo tudi za vsako
mrvo prava.

Čim pa se razmere toliko spremenijo, da
nam bodo zadovoljevali v malem in nam
bodo delali ovire le v velikem, potem je
prišel trenutek, da drugače uredimo svoje
javno narodno delo, svojo taktiko. Potem
nam ne bo trebalo več brigati se za malo in
pogled naš bo smel biti uprt jedino na velike
konečne cilje.

Politični pregled.

V Trstu, 24. jan. 1902.

O položaju. »Politiki« brzojavljajo z
Dunaja, da se v parlamentarnih krogih na
Dunaju sodi, da se državni zbor snide zopet
dne 8. februarja. »Deutsch-nationale Corres-
pondenz« pa imenuje dan 2. februarja ka-
kor dan zopetnega sestanka državnega zbora.
Sicer pa je ooficijska določitev dneva odvisna
od tega, kedaj bo v proračunskem odseku
rešen proračun ministerstva nauka. Sedaj raz-
pravlja rešeni odsek o proračunu pravosod-
stva. Proračun ministerstva nauka ima sicer
mnogo ločljivih točk, vendar se ne dajejo,
da bo v odseku rešen do 31. t. m. in s tem bi
bila dela v odseku napredovala v toliko, da bi
mogla poleg odseka zborovati tudi zborstva
sama. (Simptomatično za razmerje mej vlade
in Nemei bi bilo morda tudi dejstvo, da se
gori omenjena »Deutsch-nationale Correspon-
denz« nadeja, da v proračunski razpravi v
zbornici Nemei ne bodo izzivali krize niti
radi poljskega gimnazija v Tešenu, niti radi
češkega gimnazija v Opavi, niti radi
slovenskega (?) gimnazija v
(Celju!) Proračunska razprava v zbornici
prične sredi februarja. Ista vir trdi, da na-
meruje vlada še pred Velikonočjo predložiti
zbornici carinarski tarif.

»O akeji Koerberjevi za češko-nemške
konference prihajajo le redke vesti v javnost.
— Včeraj se je gospod Koerber posvetoval

z učelnikom državnozbornskega kluba čeških
večposestnikov, grofom Sylva-Tarouca.

Iz proračunskega odseka. Prora-
čunski odsek je razpravljaval v včerajšnji seji
o proračunu justičnega ministerstva. Več
govornikov je izreklo svojo zadovoljnost z
izvedenjem civilno-pravnih zakonov ter so
se petegnili za to, da bi se sodnim in jetni-
skim uradnikom, uštevši dotične kancelijske
uračnike, ter uslužbencem olajšala možnost
napredovanja v službi. Izražale so se tudi
želje, da bi se kazensko postopanje skrajšalo
ter naj bi se izvedla reforma kazensko-za-
kenske in tiskovno-zakonske materije. Več
govornikov se je izreklo za odpravo sodnih
nadzornikov. (Dr. Kramar se je pritoževal,
da se na Češkem zopet povračajo razmere,
kakor so bile pred jezikovnimi naredbami in
da se češki uradniki o napredovanju v službi
zapoštevajo.)

Protiruske demonstracije v Lvovu.

Iz brzojavk v našem listu so mogli posneti
čitatelji, da je bila dne 21. t. m., povodom
spominskega dne poljske ustaje leta 1863., v
Lvovu protiruska demonstracija. Le z zado-
ščenjem je pa pozdraviti, da vsi resni poljski
listi obsojajo to početje. »Dziennik polski«
pravi n. pr., da je ta poskus popolnoma po-
nesrečil in da je bil le delo brezvestnih
provokaterjev, ki zavajajo mlade ljudi do
nezmisljenih korakov in ki hočejo s takimi
demonstracijami le kompromitirati poljsko
vprašanje ter kazati Poljake kakor revoluci-
jonarce in kalilec evropskega mira. Glavni
namen da je tem provokaterjem ta, da bi v
Avstriji izzvali protipoljski kurz. Rečeni list
priporoča mladini najnujnejše, naj ne sluša
takih izzivalec.

Dne 22. t. m. je bila v stolni cerkvi v
Lvovu služba božja-zadušnica za padle v
ustaji leta 1863. Oblasti so ukrenile potrebne
odredbe v preprečenje eventualno namerja-
nih izgrediv. No, vsa žalovalna slavnost je
minola povsem mirno in oblasti niso imele
nikakega povoda, da bi posegle vmes.

Iz ogrske zbornice. V zbornici po-
slancev v Budimpešti so poslanci navdušeno
pozdravljali ministerskega predsednika, pl.
Szella, ki se je po prestani bolezni včeraj
prvič zopet pokazal v zbornici. Na dnevnem
redu včerajšnje seje je bila podrobna raz-
prava o predlogi glede komitatnih blagajn.

PODLISTEK.

Vladimir.

Hrvatski pisatelj Avgust Šenoa, prevlel M. C. 1. 1.

II.

»Vi jo poznate«, se je odzvala sodni-
kovka, kateri sti do sedaj goreli liei od
srama in jeze in ki je hvalila Boga, da je
našla pot iz te nemile stiske.

»In kaka«, je nadaljeval Dobranič, »dra-
žestna gospa, prava praveca dama. Njene
zabave so mi najmileje. Človek pozablja na
ves ostali svet in misli skoro, da je v raju.
Pred svojim odhodom sem bil pri generalici
v obiskih in ona mi je strogo naložila, da
Vas vsakako pozdravim, ker boste, je rekla,
brez dvoma tudi Vi v tej družbi, a ona ne
more opustiti, da ne bi Vam, prijateljici iz svoje
mladosti, poslala pozdrava na moja usta.«

»Ah! Da, da! Prijateljica moje mla-
dosti«, je vzdahnila sodnikova, ne da bi bila
niti slutila, da je bil ves ta pozdrav le iz-
mišljen ter da naročilo gospe generalice ni
bilo ni najmanjše laskavo za gospo sodnikovo.
Ali morda je sodnikova vendar nekaj slu-
tila, ker ni nič dalje vprašala svojega sosedo
o svoji »drugi prijateljici«, ampak je začela
hitro govoriti o nečem drugem. »A, gospo-
dine sokole«, je nadaljevala klepetavo, »kako
Vam ugaja naš kraj? Kako naše krasotice?

E, seveda, Zagreb ni tu. Vi meščani ne ma-
rate za deželo.«

»Kdo vam pravi to, milostiva«, se je
nasmehnil podžupan. »Jaz nisem bil še v
tem kraju, zato mi je zanimiv, za mene vsaj
Amerika. Zagreb ostaje vedno Zagreb, a jaz
na nesrečo poznam vsako zakotje Zagreba,
poznajem natanko životopis vsega krasnega
spola, poznam celo koledar vseh krasotic, a
to je vsakako mnogo. Po tem vidite, da me
naše glavno mesto ne more toliko zanimati,
kajti zanimivo je samo to, kar je nepoznano.
Tu sem tuj, tu me vse zanima brez razlike
vere, stanu, spola in starosti.«

»Pojte, pojte!« zagrozila mu je na pol
pomirjena sodnikova s prstom. »Ako smo
Vam mi nepoznani, pa niste Vi nam. Glas
Vašega imena je prodrlo tudi v našo župa-
nijo.«

»Je-li mogoče?« A kaj pravi ta glas?

»Jaz Vam morem reči to, ker nisem
mlada devojka. Pravijo, da se Vaše sree
menja kakor mesec, da vsaki dan naskakujete
drugo žensko sree.«

»Prosim«, je odvrnil Dobranič, smejé
se, »mesec je vedno cel, samo da ga ljudje
vidijo v različnih podobah. Do sedaj ni še
nikdo proučil mojega sree, do sedaj nima
torej nikdo pravice soditi o njem. Toliko
Vam morem reči, da je celo, nedotakneno.«
»Pojte, Vi se šalite, gospod podžu-

pan, Vi menda nočete reči, da niste imeli še
ljube.«

»Sem imel, seveda, kar svet imenuje
ljubo; kar pa jaz imenujem ljubo, tega ni-
koli. Jaz sem osvojil mnogo src, ali mojega
srca ni nijedna.«

»Ne verujem.«

»Verujte! Gotovo mi morete verovati
to, kajti, da je katere osvojila moje sree,
sedela bi danes poleg mene kakor moja
žena.«

»Ali smatrate Vi ljubezen tako resno?«

»Kar ni resno, je sama igrača. Ljubezen
mora biti resna.«

»No, jaz bi hotela videti to čudo od
ženske, ki bi Vas mogla premagati.«

»Verujte, da tudi jaz, kajti tudi jaz
sam nisem videl še take ženske, a tako sa-
motno životarenje mi je postalo že zo-
perno.«

»Takova ženska bi menda morala biti
krasna, bogata, zanimiva, naobražena, okretna,
fina, krepotna in tako dalje.«

»Prenehajte, prosim! Take ženske, ki
bi imela v sebi vse te vrline, ni na svetu.
Samo neumen fantast more hitati za takim
fantomom. Moja žena bo mogla imeti hib,
ali morala bo biti taka, da me zaloti kakor
pajek muho, da se ne bom mogel umakniti;
moja žena me bo morala premagati z jednim
pogledom; na kratko — jaz Vam tega ne

morem opisati — moja prihodnja žena bo
morala biti taka, da porečem: Bodi kakoršna
si, ti moraš biti moja, razun tebe je ni žene
na svetu. Do sedaj sem imel sto sužkinj;
sedaj iščem ženo, kateri bom jaz moral biti
suženj.«

»Jaz Vas ne umejem, ali bojim se, da
bi se utegnili prevariti, ne preudivši svoje
žene.«

»Ljubezen ne sme delati studij, ona nima
časa v to.«

»Ali ste morda tudi semkaj došli iskat
take žene?«

»Morda; — ali jutri se povrnem v Za-
greb.«

»To je — tu ni nič za Vas.«

»Nič, žalibog.«

»To ni galantno.«

»Resnica ni nikoli galantna.«

Ta razgovor je tekla tako živo, in je
bil tudi tako glasen, da je mogla Klara
razumeti vsako besedo. Devojka je sicer re-
kramljala z groficiem ter je čudovito hitro
praznila šampanjske čaše, ali jedno uho jej
je bilo obrnjeno proti Dobraniču. Poslušala
je pazno. O besedi »nič« se je stresnila in
pogledala z velikimi očmi podžupana, kakor
čarobna kača.

(Pride še.)

Predloga je bila vsprejeta nespremenjena. Ministerski predsednik pl. Szal je predlagal, naj se prihodnja seja skliče v soboto ter naj se na dnevni red iste postavijo imunitetna poročila; proračunska razprava naj se določi za torek. Zbornica je ta predlog vsprejela.

Avstro-Ogrska in Rusija. O razmerju med tema dvema državama prihajajo zopet povoljnejše vesti. Izlazi na trgovinsko-političnem polju da se pripravljajo zblizanje med našo monarhijo in Rusijo. Moment, ki sili na tako zblizanje, je v skupni nevarnosti, ki grozi po novem carinarskem tarifu Nemčije. Ruski list »Birž. Vedomosti« prinaša članek, ki se bavi s predmetom in izvaja, da Avstro-Ogrska in Rusija morata misliti na praktične odredbe v obrambo pred nevarnostjo, ki grozi njunim interesom od strani Nemčije. Ti interesi Avstro-Ogrske in Rusije da so v mnogem povsem solidarni. Govori se tudi, da ruski finančni minister Witte kmalu obišče Dunaj. To bi bilo vidno znamenje zblizovanja med obema državama.

Tu bi imeli pač lep izgled, kako to, kar zaslepljeni ali nerodni diplomatje pokvarjajo, popravlja — narava sama!

Poljaki v Nemčiji. Poljaki so danes še siromaki, ali brez teh zavodov bi bili popolni siromaki. Število naših zavodov in njihov promet raste dan na dan. Ko je nedavno počil krah bank v Nemčiji, so poljski zavodi ostali nedotaknjeni, ker se oslanjajo v glavnem na prihranitev lastnega naroda. Sedaj je v vseh bančnih zavodih poljskih uloženi okoli štirideset milijonov mark prihrankov. (Še enkrat toliko poljskega denarja pa je v službenih okrožjih in občinskih hranilnicah.) Posojila znašajo okoli 47 mil. mark, a vsa bilanca 54 milijonov mark. Nedavno osnovane banke v Gornji Šlezki rasejo uprav rapido. Razum teh kreditnih zadrug (spolki) je v Poljaki še nekoliko bančnih poslovnih na delnice (v Poznaju) z nettobilanco 25 milijonov mark. Nadalje so zadruge za parceliranje, melioracije, drenažo, pa dve stavbeni zadruzi; nadalje komisijske banke (banki komisove) v Gdanskem in Torunju; dve mizarški, tri krojaške in čevljarške zadruge. Jako malo je privatnih industrijskih podjetij. Semkaj pripada v Poznanjski največja tovarna strojev na delnice; neke manje tovarne, parni mlini, tvornice sladkorja; drugače je velika večina v nemško-židovskih rokah. Manjša industrijska podjetja so med Poljaki pogostejša; ali, ker delajo z malo glavnice, ne morejo voditi konkurence z židovskimi podjetji. Na tem polju imajo Poljaki še mnogo dela. Povdariti pa treba, da geslo »svoyi k svojim« nima morda nikjer toliko praktične vrednosti kakor med Poljaki v Nemčiji. Jih je sicer še mnogo, ki iz pred-sodkov ne sledi temu geslu, ali, ako se primerja z delom pred desetimi leti, priznati treba, da so Poljaki v tem pogledu veliko napredovali.

Trebalo bo še mnogo strokovnih društev, da si se je tudi v tem oziru mnogo storilo v zadnjih desetih letih. Poljedelskih društev je do 170, ali to število ne zadošča še. Ona pomagajo malim posestnikom in kmetom. Za veleposestnike obstoji »Centralne Towarzystwo Gospodarsze« (centralno gospodarsko društvo). Poleg teh je nekaj vrtnarskih in bučelarskih druzeb. Poljski obrtniki pripadajo skupno z nemškimi zastarelim »cehom«, katero uredbo je vlada na novo organizirala.

Nadaljna poljska društva so »towarzystwa przemyslowe« (obrtna društva), ki so posvečena družbenemu življenju in medsebojnemu pouku; potem »Sokoly« z zvezo »Zwiazek Sokolow«, kateri je na čelu državni poslanec in odvjetnik Bernard Chrzanowski. Ta zaveza šteje 3000 členov, a pruske oblasti jo ne prestopajo preganjajo in šikanirajo. Potem je tudi pevskih društev (kolka spiewackie), katerih pa še ni mnogo, kajti v položaju njihovem se Poljakom v Nemčiji že davno ne ljubi pevati. Slednjič imajo društva za otročje in pouk, katere vodijo večinoma svečeniki.

Socijalno življenje se more, kar je naravno, le slabo razvijati. Poljska volja povsodi, in tako nehuje v Poljaki volja, da bi se združevali in sestajali. Največ simpatij uživajo v njih Sokoli. Ko so 70 njih bili odposlani v Prago na zadnji vsesokolski shod, smatrali so Nemci to za panslavistično demonstracijo. V Poljaki ni učiteljskih in uradniških društev, ker v teh dveh stanovih je jako malo Poljakov. Vsa omenjena društva pomagajo, če tudi ne direktno, da se narodna zavest vzdržuje živa. Poljaki imajo te uredbe ali činitelje, ki si

prizadevajo v to, da se narodna zavest povzdiga in ostaja živa, a stem delajo — ali posredno ali ne posredno — proti germanizaciji! Osebito pa dela to poljsko novinstvo. O tem prihodnjije.

Iz francoske zbornice. Zbornica poslancev je v večerajšnji seji s 312 glasovi proti 203 vsprejela deveto točko proračuna ministerstva za vnanje stvari glede subvencije za katoliške misijone v Orijentu in v vzhodni Aziji. Minister za vnanje stvari, Deleassé, je o tem apeliral na narodni čut zbornice ter povdarjal, kako velike zasluge imajo francoski katoliški misijonarji za razširjenje francoskega jezika v Aziji. Rekel je, da bi inozemstvo se škodoželjnim veseljem pozdravilo brisanje subvencij katoliškim misijonom v Aziji, ker da se ima Francija ravno verzi zahvaliti za svoj upliv, ki ga ima tamkaj. Na to je zbornica vsprejela vse točke proračuna ministerstva za vnanje stvari.

O aferi zavoda sv. Jeronima v Rimu. Govore o tej aferi sodi »Hrvatska« da večina italijanskih listov zaključuje vsako razpravo in polemiko, ko so izrekli svoje prokletstvo nad Alačevićem in tovarišem mu Pjerotićem. Italijanski novinarji in politični ljudje so morali slednjič priznati, da so Alačević in drugi junaki njegove kože taki, kakor so jih označili Hrvatje od prvega začetka. Ti nazovi-Dalmatinci, nastanjeni v Rimu, ti nasilniki, ki so onečastili dalmatinsko ime, so za nas danes isto, kar so bili lani meseca julija: moralno mrtvi in nikdo ne računa več žnjimi. In naj so glede zavoda sv. Jeronima v Rimu zavzeli kakoršnje-koli stališče, mi ne bi spremenili svojega menenja o njih. No vendar ima »Agramer Tagblatt« prav, ko povdarja, kako so ti ljudje, ki so bili za italijanske novine še pred 6 meseci, najidejnejši junaki sveta, postali za iste najhujši zlikovci le zato, ker so svojemu legitimnemu vladarju poslali neko spomenico ali prošnjo. Italijansko javno menenje, iredentistično prekin prekin, ne motri stvari združega stališča. Zanje je to edini greh, da so se Alačević in tovariši priznali za avstrijske podanike, oziroma, da so priznali, da je Dalmacija v habsburški monarhiji.

Mi nočemo raziskovati sedaj, kaj pomenja protektorat Avstrije, kaka je prav tega protektorata in kake mu morajo biti posledice; kakor tudi nočemo zasledovati, iz katerega vzroka so Alačević in tovariši spremenili svoje stališče.

Tudi mi smo prepričani, da to ni stvar ni prepričanja, ni načel, ker ti ljudje nimajo ni jednega ni drugega. Ali italijanskim novinarjem je to stvar povsem podobna. Za njih je glavno, ker so Alačević in družba, rojeni Dalmatinci, storili nekaj, iz česar izhaja, da kralja Viktorja Emanuela ne smatrajo — kraljem Dalmacije. Od todi ves krik italijanskih novih, katerim se pridružujejo tudi italijanske novine v naši monarhiji. Ako bi bilo možno, da so nasilneži še stokrat hujši zločinci nego v resnici so, italijansko novinstvo ne bi se menilo za to, samo ako bi bili ostali do zaključka dosledni v svojem — irredentizmu.

Razkrivši svojo nizko moralno mizerijo so nasilneži ob enem razkrinkali tudi italijanski irredentizem. Vse italijansko novinstvo piše tako, kakor da je to največje izdajstvo, ki si je sploh možno misliti, ako se priznava, da je Fran Josip kralj Dalmacije. Ako imajo merodavni krogi naše monarhije le količkaj razsodnosti, se ne bodo nimalo ponašali z lojalnostjo dalmatinskih nasilnikov; ali karakteristična je pisava italijanskih novih za težnje Italije in za avstro italijanske odnose.

Še nekaj je karakterističnega na tem vprašanju. Ko je bil dr. Pazman imenovan rektorjem zavoda, da bi se izvel breve »Slavorum gentem«, tedaj so Italijani v Istri dvignili lopato in motiko, ker je bil na pročelje zavoda postavljen tudi grb Istre. Bilo je tudi interpelacij v deželnem zboru in predsednik Campitelli se je brzojavno obrnil do ministra za vnanje stvari. Ko so bili nasilniki zasedli zavod, delali so v ime irredentizma. Italijani Istre so obmolknili tedaj! Sedaj pa, ko so jih nasilniki izdali ter so Italijani in italijanski izgubili nado, da bi se svetojerniški zavod mogel pretvoriti v irredentistični zavod, sedaj so istrski italijomani začeli zopet zahtevati, da se istrski grb odpravi in njihove novine žugajo z novo akcijo. Je-li mogoče, da v očigled vsem tem dejstvom na Dunaju še ne odprejo oči ter da ne uvidijo, na kako politično stezo bi bilo

kreniti v primorskih pokrajinah? Je-li mogoče, da ne vidijo, kako je vse to stanje le sad njihove nesrečne, izgrešene in nepravilne politike!

Tržaške vesti.

Radi zdravilce grofa Gočssa. Tukajšnji »Avanti« priobčuje v današnji številki svoji nastopno brzojavko z Dunaja:

»Zdravilca grofa Gočssa princu Adalbertu Pruskemu ni zadela samo Italijanov, ampak je nad vso mero vznemirila tudi zastopnike slovanskih narodov avstrijskih. — Toliko je resnično, da so slovanski poslanci sklenili predložiti resno interpelacijo v parlamentu proti grofu Gočssu in njegovi pangermanski zdravilci.

Releta refero.

Praška »Politik« pripominja k govoru gospoda namestnika Gočssa: »Ob tej čudni zdravilci se treba vendar vprašati, da-li jo je res izrekel e. kr. namestnik nemške avstrijske kronovine in da-li je ni morda izrekel kakov vsenemški faiseur. V »neutrarnosti« se dogajajo kaj čudne stvari.

Politično društvo »Edinost«. Pod tem naslovom se nam piše: V teku zadnjih par let se je, kakor čujemo, število udov tega našega prekoristnega društva precej pomnožilo. Pristopilo je precej novih podpornikov, toda zadnji čas je menda to število začelo iti zopet — rakovo pot!

Stari člani izumirajo, se selijo, ali ne plačujejo iz raznih drugih vzrokov — novih se pa priglaja le premalo, da-si smo že tolikokrat čitali v »Edinosti«, da ima to društvo svojega uradnika, ki posljuje vsaki dan od 5. do 8. ure zvečer v prostorih »Delavskega podpornega društva«.

Imeli smo priliko prepričati se, da ta urad pridno deluje o vsakem vprašanju, osobito je pa mnogo premalo koristil o zadnjih volitvah, o ljudskem štetju in koristi še danes o napravljanju prošelj, utokov in raznih drugih stvari, da se pridobitev domovinske pravice omogoči vsem onim, ki si ne znajo pomagati sami.

Koliko revnih delavcev, vdov in sirot je že vdobilo pravno pomoč v tem uradu!!

In vendar se to delovanje vse premalo uvažuje, osobito od našega srednjega stanu! Drugorodci imajo raznih (in tudi e. kr. uradnikov), ki dobrovoljno podpirajo svoja politična društva, dočim pogrešamo mi še cele tisoče taci, ki so neodvisni in ki bi lahko žrtvovali male ali večje svote na oltar naše narodne stvari!

Imamo revnih delavcev, ki plačujejo v 4—5 in tudi več narodnih društvih, a imamo posestnikov, trgovcev, obrtnikov in uradništva, ki ne žrtvujejo niti novčiča, a se škulijo vendar, da so — narodni! Še več: ravno taki najraje sedajo na stol kritikov in sodnikov.

Gospoda, tu treba, da se zganemo vsi, da nastopimo vsi in še-le s združenimi močmi nam bo mogoče doseči še nadaljnih uspehov.

Bolj zavedni naj se osebo ali pismeno zglasijo v gori omenjenem uradu; manje zavedne pa naj se poučuje in jih prepričuje o veliki, neprecenljivi važnosti, ki jo ima edino naše politično društvo za razvoj ter napredek vsega našega življenja in prepričanja!

Ako storimo tako, bo moglo politično društvo »Edinost« ukreniti marsikaj v korist narodnosti naše — drugače more pa le životariti!

Na noge, na delo, v tem resnem in nevarnem času!

Sitnosti, ki jih povzročuje škedenjski plavž. Iz Škedenja nam pišejo: Vajeni smo sicer na močne poka, ki nastajajo vselej, kadar iz škedenjskega plavža spuščajo v morje razbeljeno žlindro, ali večkrat so ti poki vsejedno malo prehudhi, kakor je bil n. pr. oni predvečerajšnjim, ob 8. uri zvečer. Pok je bil tako grozovit, da so se močno stresle vse hiše in je povzročil obilo strahu. Več kosov žlindre je celo zletelo v zrak in dva izmed teh padla sta vsaki najedao hišo ter predrla dotični strehi. Sreča je bila, da ni pri tem nihče ponesrečil, kar bi se bilo prav lahko zgodilo. Podpisani pozivljamo kompetentne oblasti, naj od vodstva plavža zahtevajo najodločnejše, da se bo o spuščanju žlindre v morje prevideje postopalo, oziroma počakalo, da se žlindra dovoljno ohladi, predno jo mečejo v morje, da se ne bo več ljudstvo begalo ter da se ne bodo dogajale kake nesreče.

(Več škedenjskih posestnikov.)

Russkij kružok. Na drugem mestu priobčujemo naznanilo, da bo imelo to novo društvo v ponedeljek svoj ustanovni občni zbor. Mnogo se je v prejšnjih časih razpravljalo o vprašanju, da-li je Slovanom potreben skupen jezik ali ne, in ako je potreben, kateri slovanski jezik naj bi si Slovani izbrali v ta namen. V rešitev tega vprašanja so se prirejali kongresi, ali ti niso doveli do pozitivnega uspeha, ker se tako vprašanja sploh ne rešujejo na kongresih, temveč dozorevajo ista sama naravnim potom. Sedaj ni gotovo nikdo več v dvomu, kateri slovanski skupni kulturni jezik, ali vsaj posredovalni jezik, med vsemi slovanskimi plemeni. In vendar se ni nikjer storil formalen sklep, kateremu bi pritrdila vsa slovanska plemena. Ruski jezik si je sam priboril, med vsemi slovanskimi jeziki, največji ugled in upliv in molče se vsakdo klanja orjaški moralni moči ruskega jezika in ruske narodnosti. Ta upliv čutiti je ne le med Slovani samimi, temveč tudi med ostalimi narodi, ki so se pričeli resno baviti z učenjem jezika mogočnega in orjaškega ruskega carstva. Med vsemi slovanskimi jeziki je jedino ruski jezik svetoven jezik, a vsi manjši narodi se morajo opirati na kulturo jednega svetovnega jezika.

Po vsem tem je naravno, da so si mali slovanski narodi izvolili v to ruski jezik, ker jim je med vsemi najbližji in ker se ga učijo najlažje. Sosebno pa je ta jezik soroden našemu slovanskemu. Ruski jezik prodira vedno bolj med ostale Slovane. Po mnogih slovanskih mestih imamo že ruske kružke, ki se bavijo z učenjem ruskega jezika in proučevanjem ruske kulture. Na Slovenskem delujejo, ako se ne motimo, že žirje ruski kružki in sedaj se je ustanovil v našem mestu peti na slovanski zemlji. Nadejamo se, da to društvo v najkrajšem času postane jedno najznamenitejših slovanskih društev v Trstu. Niti jednega olikanega tržaškega Slovana ne bomo smeli pogrešati v novem društvu, a poleg tega se more upisati v to društvo sploh vsakdo, ki stremi po oliku.

Ruski kružok mora postati duševno središče vseh tržaških Slovanov, da začnemo živeti svoje, pravo slovansko življenje. Glavni namen kružku bo seveda pouk rusčine in društvenikom bo na razpolago mnogo ruskih časopisov in knjig.

Opozarjamo, da se bodo tudi na osnovanem zborovanju vsprejemali novi člani; pred zborovanjem pa naj se oni, ki žele pristopiti, zglaste pri odvjetniku g. dr. E. Slaviku, ulica Molin piccolo št. 3. II. nadstropje.

Pogreb ponesrečene Ane Antončič, katera je, kakor smo že sporočali, v torek v Rojano nagloma umrla, se je vršil večeraj ob 10. uri zjutraj. Kakor je čitateljem znano, zadela je 18-letno Antončič kap, ko je stala blizu ognjišča, na kar je padla v ogenj ter si ožgala ramo. Pokojnica je bila pevka pri društvu »Zarja«, ki je, predno so jo odnesli na pokopališče, na domu zapelo žalostinko ter podarilo krasen venec s trobojnimi trakovi. Pogreba se je udeležila velika množica občinstva.

»Svetilnika« izide danes 2. številka. Zakasnila se je bila zaradi bolezni glavnega urednika. Od danes naprej je preskrbljeno, da bodo vse številke redno izhajale. Tako izide torej prihodnja številka 1. petek meseca februarja. Ker je list namenjen našim slovanskim delavcem in sploh nižjemu slovenskemu ljudstvu, je pisav jako poljudno in jako razumljivo. Tudi ima vsaka številka lepo, ukusno sliko. Kar daje pa listu posebno veljavo, je oni lepi slovenski ponos, ki ga nosi in razširja »Svetilnik« med naše slovenske delavce, kmete in obrtnike. Zato ne bi smelo biti nobene poštene slovenske hiše brez »Svetilnika«.

Izpred naših sodišč. Večeraj se je vršila razprava pred tukajšnjim deželnim sodiščem in sicer proti 47-letnemu Antonu Chermaz in 49-letnemu Ivanu Koren iz Kopra. Obtoženca sta morala odgovarjati radi zločina sleparije in krive izpovedbe; oba sta bila kaznovana s tritedenskim zaporom postrenim z enim postom. Razpravama je predsedoval svetnik Petronio, državno pravdnikstvo je zastopal državnega pravdnika namostnika Minio, obtoženca je branil dr. Brunner.

Drobne vesti. Posledice pretepa 38 letni Josip Bernardi, v službi v neki ljudski kuhinji v ulici Molin a vento, si je moral iskati zdravniške pomoči, ker ga je neki gost ljudske kuhinje v pretepu ranil.

Nesreča na delu. Kamenosek Josip Tula, stanujoči pri sv. Ivanu, je včeraj ponesrečil na delu. Prvo zdravniško pomoč je dobil na zdravniški postaji.

Opekline. Marija Trevisini, stanujoča v ulici del Solitario, si je včeraj polila lonce vrele vode po roki. Pomoč je dobila na zdravniški postaji.

Zgubljen - najdeno. Gospod Rudolf B., stanujoči v ulici della Cassa di risparmio, je včeraj izročil na policijo neko uro z verižico, katero je bil našel na neki ulici.

Nezvestoba. Ivan Tomšič, stanujoči v ulici Romagna in lastnik tobakarne v ulici Torrente, je vzel pred kakimi šestimi meseci v službo deklico Valerijo B.; pred mesecem časa je gospod Tomšič obolev in na nasvet zdravnika je moral iti v bolnišnico. Ko je ozdravil, je Tomšič napravil v svoji tobakarni letno bilanco. Ali v svoje neprijetno iznenadenje je opazil in spoznal, da si je njegova služkinja med njega boleznijo prisvojila okoli 400 kron. Deklica je izjavila, da vzrok primanjkljaju denarja je v tem, ker je dosti upala. Seveda gospodar jej ni verjel in je stvar naznanil oblasti.

Aretovanji. Včeraj popoldne ob 4. uri je aretirani nek finančni stražnik v svobodni luku nekega moža, ki je imel pri sebi 4 kg sladkorja. Na policiji so pogodili, da je ta ljubitelj sladkorja identičen z 38-letnim težakom Anton C., stanujočim v ulici Crosada. Moža so odvedli v zapor.

Malo pozneje so aretirali tudi ženo M. Marijo, ker je odnesla iz svobodne luke skoro 2 kg kave.

Tatvini. Katerina Tenzer, stanujoča v ulici del Solitario št. 2, je ovadila na policijo, da so nepoznani lopovi vdrli v njeno stanovanje in jej odnesli, kar so mogli. Odnesli so jej za 50 kron raznih stvari.

Gospo Angelo Rešič, stanujočo v ulici Cavazzani so nepoznani pošteniaki tudi posetili in jej ukradli štiri zlate napoleone, 20 bankovcev po 10 kron in drugih 8 kron. Tatvina je naznanjena na policiji.

Grozna nesreča. Danes zjutraj dogodila se je v poslopju nekdanjega »Monte verde« na lesnem trgu, katero poslopje sedaj podirajo, velika nesreča. Podrl se je namreč neki obok, ki je zasul več delavcev. Trije istih so ubiti in več drugih težko ranjenih. Podiranje je prevzel znani stavbeni podjetnik in ljubljenec tržaške gospode, slovenskim imenom Skerl.

Nesreča. V zadnjem hipu smo doznali, da je v ulici Coroneo, blizu vhoda v kadetno šolo, nekemu mlademu možu, zmečkal voz desno nogo. Prenesli so ga na zdravniško postajo.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 25. ja nuvarja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: zagata della Corte 3, hišna oprava; Barkovlje 375, podkve; ulica Foscolo 6 B, hišna oprava; trg Negozianti 1, oprema v zalogi; ulica Donadoni 5, hišna oprava; ulica Concordia 18, hišna oprava; ulica Belvedere 17, hišna oprava; ob 11 $\frac{1}{2}$ uri: ulica Sanità, hišna oprava; ulica Amalia 4, vhod ulica Chiozza 23, žaga; ulica Carintia 13 in 22, hišna oprava, oprema v zalogi in voz; ulica Media 5, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: topolnmer ob 7. uri zjutraj 4 $\frac{1}{2}$ ob 2. uri popoldne 8 $\frac{1}{2}$ C. — Plakomer ob 7. uri zjutraj 770,8 — Danes plima ob — predp. in ob — pop.; oseka ob — predpoludne in ob — popoldne.

Odbor političnega društva »Edinost« bo imel svojo sejo nočoj v petek zvečer ob navadni uri.

Ustanovni občni zbor »ruskega krožka« v Trstu bo v ponedeljek 27. t. m. ob 8. in pol uri zvečer v dvorani »Slovenske Čitalnice« po sledečem vporodu: 1. Prečitane pravil. 2. Izvolitev predsednika in 6 odbornikov. 3. Določitev udarne pravil udov. 4. Eventuelni predlogi.

Dalmatinski skup. v Trstu bo imel v nedeljo dne 26. t. m. ob 12. uri popoldne svoj občni zbor z nastopnim dnevnim redom: govor predsednikov, poročilo tajnikovo, poročilo blagajnikovo, volitev odbora, eventuelni predlogi.

Slovenska dekliška šola pri sv. Jakobu v Trstu. Pisali smo že zadnjič, da je splošna želja tržaških slovenskih delavcev, da bi se še enkrat ponavljala ona lepa igra »Lurška pastarica«. Tej splošni

želji se je ugodilo. Danes nam javlja vodstvo dekliške šole družbe sv. Cirila in Metodija, da bo drugo predstavljanje te igre na Svečnicu, dne 2. februarja t. l. zopet v Barkovljah v dvorani »Narodnega doma«. Preskrbljeno je, da bodo vse stolice na pravnem mestu in dvorana dobro urejena.

Ker se pa nahajamo v pustnem času, predstavljala se bo tudi »opereta« »Na trgu«.

Vse bodo izvajale naše pridne slovenske šolske deklice. Tako bo ta veselica prava družinska zabava tržaških delavskih stanov. Tudi slovenska Marijina družba je sklenila z vso močjo podpirati naše vrle slovenske učenke.

Mi se povrnemo še na to lepo veselico. Danes javljamo samo to, da bo početek veselice popoldne ob 4. uri in pol.

Pevsko društvo »Velesila« v Šklednju priredi prihodojo nedeljo, t. j. 26. t. m., veliko svojo letošnjo edino maskarado v dvorani gospe Marije Sanein-Čemot v Šklednju. Ta maskarada je prva in zadnja, katero priredi letos »Velesila«. Radi tega prosimo vse prijatelje, da nas gotovo posetijo. Ples prične po shodu pol. društva »Edinost«, t. j. ob 7. uri zvečer ter bo trajal do 3. ure zjutraj. Vstopnina za moške in ženske 1 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Iz tolminske okolice nam pišejo: Za zboljšanje planin-pašnikov na Tirolskem je letos dala vlada 16.000 K. In tako podpira vlada rada tudi v drugih kronovinah zboljšanje planinskih pašnikov. Pred kakimi 4 leti je prišel tudi na Tolminsko znameniti strokovnjak dr. Wienzierl, pregledal planine na Tolminskem in odredil, kako bi se dale iste zboljšati. Obljubil je, da bo vlada tako potrebno in koristno zboljšanje planin-pašnikov rada podpirala z denarnimi sredstvi v povzdigo živinoreje in v blagostanje ljudstva na Tolminskem vspeh. Da bi to koristno podjetje začelo izvrševati, poverila je vlada to v oskrbovanje in v izvrševanje posebnim osebi na Tolminskem. Ta oseba pa je za to tudi dobro plačana. Vprašamo: ali se je v tem oziru kaj storilo? Da se je v 4 letih le ena planina potrebila, z vodo oskrbela, s planinskimi travami zasejala itd. (n. pr. Volčanska planina), molčali bi. Ali nič, prav nič ne storiti — to je že prežalostno. Tem bolj žalostno, ker druge dežele dobivajo od vlade iz skupnih davkov ogromnih svot v zboljšanje pašnikov na planinah! Pri nas se pa nič ne naredi. Oseba, ki je postavljena za to, se nič ne briga za zboljšanje naših planin. Merodajnim osebam kliče: dotičniku naj ukazuje enkrat delati! To ne gre vendar, da ga puščajo cela leta, da — nič ne dela v gori označeni namen.

× Iz Kopra nam poročajo: Kakor se govori v tukajšnjih poučenih krogih, došla je za železniško postajo v Koper (nova istrska železnica) tabla z dvojezičnim (italijansko-slovenskim) napisom, a je vendar ne razobešijo. Govori se, da je prišel tak ukaz od zgoraj in to da je baje dosegel glasoviti Bennati s pritiskanjem kljuk na ministerstvu za železnice!!

No, naj si bo temu že tako ali tako, sramota je, da se vlada udaja italijanskemu fanatizmu! Dolžnost naših poslancev pa je, da se na kompetentnem mestu odločno postavijo v bran za naše pravo! Radi italijanskega fanatizma in radi pešice »kaporjonov« da bi trpel naš narodni ugled, da bi mi trpeli to sramoto, da na postaji, kjer hodi mimo 99% Slovencev, ne bi bilo slovenskega napisa, da na postaji, katera je sezidana v resnici na slovenski zemlji (lastnik posestvu, na katerem je postaja, je bil Slovenec in vsa okolica je po 99% slovenska!) ne bi bilo mesta našem jeziku?! Ne in stokratne! Mi znamo sicer biti pohlevni kakor jagnjeta; a če bo potreba, znali bomo tudi braniti svoje pravice na način, ki bo šumel po ušesih marsikomu!

× Odbor pevskega društva »Ilirija« pri Pobegih vabi svoje člene na redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto dne 8. februarja t. l. ob 6. uri zvečer v prostorih konsumnega društva, po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Morebitni predlogi in nasveti.

Posojitno in konsumno društvo pri Pobegih vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 2. februarja t. l. ob 4.

uri in pol popoldne v društvenih prostorih po sledečem dnevnem redu:

1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Poročilo nadzornišva. 4. Potrjenje računov in bilance za leto 1901. 5. Volitev nadzornika za l. 1902. 6. Razni predlogi in nasveti.

× Iz Doline nam pišejo dne 23. januarja t. l.:

Sinoči ob 8. uri 38 min. smo čutili tu potresni močni sunek, nekako od severovzhoda proti severozapadu, ki pa ni napravil nikake škode.

Vesti iz Kranjske.

* O umoru in samomoru v Borovnici. o katerem smo poročali včeraj tudi mi, priobčuje »Slov. Narod« opis iz Borovnice, ki ves dogodek, oziroma motive groznemu dejanju bivšega groznika Janeša, kaže v precej drugačni luči. Po tem opisu je umorjeni Žumer silno rad ovajal in izlasi da je bil specialist za razkrivanja žaljenj Veličanstva. Med morilecem in umorjenim da je, ko sta službovala skupno v Idriji, navstalo nesoglasje radi — ženske. In v tem nesoglasju sta se enkrat tepla, radi česar je Žumer ovadil Janeša in je poslednji dobil 8 mesecev ječe in je bil odpuščen iz službe. To je bil vzrok, da je v Janešu vedno kuhalo, dokler ni v terek prekipelo in prišlo do katastrofe, kakor smo omenili včeraj.

Ker treba tudi spomniti mrtvih biti pravični, smatrali smo za svojo dolžnost, da smo zabeležili tu tudi to drugo in od prve precej razlikujočo se verzijo.

Vesti iz Štajerske.

— Društvo celjski »Sokol« priredi svojo maskarado na pustno nedeljo dne 9. februarja 1902. v zgornjih prostorih »Nar. doma« v Celju, Svirala bo celjska narodna godba. Začetek ob 8. uri.

Razne vesti.

Aforizmi Pavla Bourgeta o ljubezni. Može niso nikdar v stanu prav presoditi one kreposti, s pomočjo katerih drugi možki ugaia ali ne ugaia ženskam. — Sreča po ljubosumnosti je isto, kakor lepo lice po kozicah, ta bolezen zapuša za sabo neizbrisljive sledi. — Radi ženske staviti svoje srce na loterijo ljubezni, pomenja: 19 od 20 krat kartati z zlatim denarjem s sleparjem, ki igra s ponarejenimi zlati. — Možki se na tenkočutnih ženah masčuje z neljubeznijo prefriganca in misli tedaj da je jako trden. — Prave duševne drame nimajo dogodkov. — Mož nikdar ne vrača one ljubezni, kijo prejmlje od žene, ali zato umetnost: čutiti se srečnega, obstoji pri njej v tem: Vse dati — nič zahtevati. — Divna je beseda Goetheove Fileute, ki pravi Viljelm: »Ako te ljubim, kaj to tebe briga?...« — Od sreča ljubi oni, ki je že v naprej vse odpustil onemu, katerega ljubi.

Jan Kubelik in — poljubi. Slavnoznani češki glasbenik Jan Kubelik se nahaja sedaj v Ameriki. Tega glasbenega mojstra občudujejo vsi, ženske pa še posebno. Evo primer: Ko je te dal ostavil Brooklynsko »Academy of Music«, kjer je bilo največ poslušalcev nežnega spola, napadle so ga navdušene ženske in mu skoraj raztrgale vso obleko, predno je moral priti v svoj voz. Vsaka posamična brooklynska krasotica ga je hotela goreče poljubiti ali mu odrezati par las. Zastonj je klical Kubelik: »Prosim, gospice, pustite me!«, kajti nihče ga ni slišal in v kljub vsestranski obrambi je Kubelik dobil nešteto — poljubov.

Hrvatskemu podpornemu društvu na Dunaju je cesar podaril 200 K iz svojih privatnih dohodkov.

Sporno vprašanje o Sv. pismu. Iz Rima poročajo, da je papež imenoval komisijo, sestojčo iz kardinalov Parocchi, Vives in Segna, ki ima določiti, kako naj se razlaga Sv. pismo, posebno z ozirom na to, da-li je vse, kar je pisano v Sv. pismu, navdahnjeno od Boga, ali pa so navdahnjeni od Boga le oni odstavki, ki se direktno tičejo morale in vere in je vse drugo smatrati kakor navadne zgodovinske podatke, v katerih niso izključeni pogrčki. Drugo menenje zastopa posebno odločno francoski dominikanec, učejak o. Lagrange, ki živi sedaj v Jeruzalemu. Tako trdi ta poslednji, da služaj o prvem grehu ni smatrati kakor zgodovinsko resnico, temveč le kakor simbolično pripo-

vedko. Temu razlaganju se odločno upirajo jezuiti in so pri papežu storili vse mogoče korake, da bi on obsodil tak nauk. Papež pa je o. Lagrange dovolil, da si sme še nadalje na ta način razlagati Sv. pismo in ta nauk tudi javno braniti. Da se pa reši to sporno vprašanje, in da pridejo do jednotnega razlaganja Sv. pisma, imenoval je papež zgorajomenjeno komisijo, ki ima odločiti o stvari.

Brzojavna poročila.

Iz proračunskega oddeska. DUNAJ 24. (B.) Proračunski odesk je nadaljeval razpravo o proračunu ministerstva za pravosodje.

Umirovljenje in odlikovanje. DUNAJ 24. (B.) Njegovo Veličanstvo cesar je podelil deželnemu šolskemu nadzorniku Antonu vit. Klotiču pl. Sabladskemu v Trstu, povodom zaprošenega trajnega umirovljenja, naslov dvornega svetnika, oprostivši ga od taks.

Veliki požar. BUDIMPEŠTA 24. (B.) Po polnnoči so bila vsa gasilna društva glavnega mesta alarmirana po vesti, da je mlin Concordia v plamenu. Že od daleč je bilo videti velikanske plamene. Vsi gasilci mesta so bili kmalu na licu mesta, a poveljniku gasilne akcije je bilo takoj jasno, da na rešitev mlina ni niti misliti in da treba gledati le na rešitev stranskih poslopij. Zlasti so bili v nevarnosti drugi bližnji mlin in nasproti stoječi kolodvor obdonavske nabrežne železnice. Že ob 11. uri po noči je bilo vse velikansko mlinisko poslopje v plamenu. — Vzrok požaru ni še znan.

Vojna v južni Afriki. WASHINGTON 24. (B.) V senatu je govoril senator Teller o usmrčenju Scheepersa in je izjavil, da isto pomenja kršenje ženevske konvencije od strani Anglije.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela
prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih to-
varn v Solkanu in Gorici
Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska rastava pohištva in
tapečarij. Izvenredno ugodne
cene. X X X
VILJEM DALLA TORRE
v Trstu, trg Giovanni 5. (Palača Diana.)
Moje pohištvo donesrečno. —

Inteligenten mladenič

išče službo pri kaki tukajšnji (ali tudi na de-
želi) večji trgovini, kakor praktikant; iz za-
četka tudi brez plače. Govori in piše tri
jezike. Pismene ponudbe, pod naslovom
»Stalno«, naj se pošljejo na »pravništvo« »E-
dinosti« — Tist.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.
— T R S T —
TOVARNA: ZALOGE:
Via Teza, 100 Piazza Rosario št. 2
Vogel (šolsko poslopje)
Via Limitanea in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapečarij, srecal in slik. Iz-
vršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na na. obród
all železnico franco.

Priznanje

iz kroga velespošt. domačega ženstva!

Gg. Žnidersič & Valenčič
Ilir. Bistrica.

Ne dam mnogo na pretiravana časni-karska hvalisanja blaga, a vendar sem vsled Vašega inšerata poskusila s testeninami Vaše tovarne, če tudi skrajno nezaupljivo.

Resnici na ljubo pa Vam moram izjaviti, da so Vaše testenine zares izborne ter presegajo po kakovosti druge enake izdelke. Nezaupljivost, katero se ima do testenin drugih tovarn, nikakor tedaj ne velja za Vaše izdelke.

S spoštovanjem

J. ČRNAGOJ

nadučiteljeva žena.

Ljubljana Barje, 28. nov. 1901.

Prošnja tvrdke: Prosimo, pazite na naše prave testenine, ker se skuša druge iz delke za naše prodajati; slučajev in pritožb imamo obilo.

Naše testenine so vzile neznatno višji ceni cenejšje kot druge, ker so kuhane dva do trikrat večje in se jih zaradi tega potrebuje znatno manj od drugih.

ZALOGA DALMATINSKIH VIN

iz lastnih kletij

in

ISTRSKI TERAN,

ki se toplo priporoča družinam, gosp. krčmarjem in restavracijam.

Simeon Pavlinović, ul. Chiozza 11.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 $\frac{1}{2}$ %	30-dnevni odkaz 2 $\frac{1}{2}$ %
30- " " 3 $\frac{1}{2}$ %	3-mesečni " 2 $\frac{1}{2}$ %
	6- " " 2 $\frac{1}{2}$ %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske valjave, stopijo nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2 $\frac{1}{2}$ % na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Ozovec, Ljubljano, Linc, Olomou, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1 $\frac{1}{2}$ % provizije.

inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

amčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogoji.

Kreditna pisma na katerikoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati pa srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodb

Prvo primorsko podjetje za
razpošiljanje in prevažanje pobištva

Rudolf Exner

Trst. — Via della Stazione 1366 — Trst.

Telefon 847.

Specijalno bavljenje za inmagaciniranje pobištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pobištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, za-bojev, košev itd. za inmagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Proda se I. brač
po zelo nizki ceni. Več se izve v
našoj tiskarni.

Lepo meblirana soba

za eno osebo je oddati v neki narodni družini, ulica Rossetti. Več se izve v
naši tiskarni.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno polo-
ženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“
Praga, Malastran 203, vega Nerudove ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

SREČA TUKAJ.

Spodaj označeni krasni predmeti:

33 komadov „franko“ samo za gl. 3-30

se vdobijo toliko časa, dokler zaloga traja, naravnost od
J. WANDERER, tovarna za ure, Krakov, Stradom 2

vdobijo se

nikaka stenska ura!

nikake igrače!

samo rabljivi predmeti od niklja, double-pozlačenih in od pristnega srebra s pečatom c. kr. puncovnega urada.

- 1 nikeljasta rem. žepna ura, 24 ur idoča, jamčena za dober tek.
- 1 podoba cesarja Fran Josipa I. ali Njeg. svetosti papeža, tudi socijalistična na pokrovca ure
- 1 mošnjček od usnja za to uro.
- 1 verižica od niklja ali pozlačena z lepim naveskom.
- 1 jako fino žepno ogledalo, okovano, dvojna šipa.
- 1 par finih gumbov od duble zlata, patentovani.
- 6 parov " " za ovratnike in prsnike z podlago od biserne matice.
- 1 elegantna škatlja za cigare ali cigarete.
- 1 par uhano od pristnega srebra s škatljico.
- 1 kratkna spila od " " za gospode ali dame.
- 1 prstan " " za gospode ali dame.
- 15 razglednic iz Krakova, Prage ali Dunaja.

Brezplačno in franco

pošljem moj velik ilustrirani cenik od ur in dragocenosti. — Ta garnitura velja mesto srebrnega prstana z enim zlatim prstanom od 14 karatov gld. 5-50.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali druge zboje.

Po nizki ceni.

Via Nuova, nasproti lekarne Zanetti.

Velikanski izbor

naočnikov in malih očal najnovejše in najmodernejše oblike

z najbolj čistimi lečami in od pravega kristala o nikeljnastih, jeklenih, zlatih in srebrnih okovih, zdravniško predpisani od 25 nč. naprej.

Velikanski izbor daljnogledov

za gledališčen, kraje in morje z akromatičnimi lečami, kakor tudi barometrov, termometrov za meriti vročino človeke ali zraka od 35 nvč. naprej.

Izbor povekševalnih leč

in velikanski izbor modernih lornjet (očala, rocem za ženske) od 1 gld. naprej.

Prodaja na debelo razprodajalcem.

Cene jako ugodne. — Sprejemajo se poprave

Novi tržaški

pogrebni zavod!

Podpisani ima čast javljati slavnemu slovanskemu občinstvu, da je gor imenovan pogrebni zavod po raznih zaprekah, zopet v narodnih rokah.

Oprave ima take in toliko, da zamore prirediti vsakovrstnih pogreb-
bov. V prodajalnici na lesnem trgu št. 4 (pred kavarno „Armonia“) ima strankam na razpolago vse potrebno za kincanje mrtvaških odrov, kakor vence, vsakovrstne cvetlice, mrtvaške obleke, krste sveče itd. Pripravlja se vsakovrstnih slovanskih napisov na trakove za mrtvaške vence in se postreže tudi s pravilnimi nagrobnimi napisi.

Nadejajoč se, da nas sorajaki obiščejo pri vsaki žalostni priliki se belježi udano

Pogrebni zavod.

Važno oznanilo!

Podpisani smatrajo si v dolžnost javiti slavnemu občinstvu, da so dalmatinska črna, bela, Opolo in istrska vina, ki se prodajajo v njihovi zalogi v Trstu, ulica delle Legna št. 6 (v dvorišču), analizovana in stavljeni pod stalno kontrolo zavoda za kemično analizovanje, ovlaščenega od c. kr. avstrijskega ministerstva za notranje stvari. Zato se stavlja na vse sode in boteljke kontrolna in garancijska znamka za pristnost vina. To določbo je izdalo visoko c. kr. ministerstvo za notranje stvari radi pregestega kvarjenja vina, ki stavlja v resno nevarnost ljudstvo.

Kdor si torej vkupi vino v naši zalogi, je gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo dajati bolnikom in in konvalescentom, vsled česar se mora zahtevati vedno le garancijsko znamko.

Z vsem spoštovanjem

Braća Buj,

Split-Trst.

Ivan Angeli

ulica Canale 5

zraven cerkve sv. Antona novega

je edini tovarnar čopičev vseh vrst in ščetk, nahajajoč se na tržaškem trgu ter zamore konkurirati z vsakomur.

VELIK IZBOR velikih ščetk od grive ali korenin tudi malih, Angleške ščetke za čiščenje obuvala, neprelomljivi ameriški glavniki, angleške ščetke za zobovje čistiti, specialitete za parfumovanje angleškega in domačega izdelka vse po jako znižanih cenah.

JAKOB BAMBIČ

trgovce z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Ceničke razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in z najnižnjimi cenami.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.
Črna istrska „ „ 36 „
Istrski refošk „ „ 48 „
Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 28 kr., črno istersko liter po 28 kr.

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“

tvrdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti giedališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce

kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Odlikovan z dvema zlatimi in bro-nastimi kolajnami

Fran Hlavaty

ulica Giulia št. 1/A.

Obuvala po angležkem in francoskem vzoru izdeluje po meri cenj. damam in gospodom kakor tudi za otroke. Delo okusno in trpežno.

Popravljanje starega obuvala.

Proti

kašlju in kataru

kakor tudi proti

- - hripi (influenca) - -

naj se uporabljajo edino le

katramne pastilje Ravasini

škatljica po 80 stotink.

Proti

zagrljenju in grlobolu

se priporočajo

Ravasinijeve pastilje

od ogolunjene sladke škorje

škatljica po 60 stotink.

Vdobja se v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

kakor tudi v lekarni Piccola, Jeroniti, Luciani, Vi-tali & Varalassov; v Reki: lekarna Prodan; v Gorici lekarna Cristofaletti in Postoni.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerv. družstva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica družstva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na	
Prizivljenje	13.326.346-98
emijna rezerva zavarovanja proti	
Pognju	1.632.248-22
emijna rezerva zavarovanja blaga	
pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premi-njanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premi-njanju kurzov, bilanca (B)	243.331-8
Rezerva specialnih dobičkov za-varovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravateljstva:

Via Valdirivo št. 2, (v lastni hiši).